



Alþingi  
Erindi nr. P 140/915  
komudagur 20.1. 2012

## SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Alþingi  
b.t. velferðarnefndar  
Austurstræti 8-10  
150 REYKJAVÍK

Reykjavík 18. janúar 2012

1112018SA GB  
Málalykill: 40

### **Efni: Umsögn um þingsályktunartillögu um reglubundnar heimsóknir til eldri borgara, 21. mál**

Vísað er til tölvupósts frá nefndasviði Alþingis, dags. 23. nóvember 2011, þar sem ofangreint þingmál er sent Sambandi Íslenskra sveitarfélaga til umsagnar. Vegna mistaka var umsögn um málið ekki send innan þess frests sem veittur var og er hér með beðist velvirðingar á þeirri yfirsjón, sem helst má skýra með því að á þessum tíma barst mikill fjöldi erinda frá Alþingi sem þurfti að bregðast við.

Jákvætt er að efla heilbrigðisþjónustuna með verkefnum á borð við það sem þingsályktunartillagan greinir. Sambandið leyfir sér hins vegar að minna á að ábyrgð og forræði á heilbrigðisþjónustu er hjá ríkinu og stofnunum þess. Þá er hvorki búið að tímasetja né undirbúa með neinum afgerandi hætti að málefni aldraðra flytjist frá ríki til sveitarfélaga. Má raunar líklegt telja að af þeirri yfirfærslu geti í fyrsta lagi orðið 1. janúar 2013 og að 1. janúar 2014 sé að mörgu leyti raunhæfara tímamark í ljósi aðstæðna.

Framvindan í verkefnaflutningi á sviði velferðarþjónustu ætti hins vegar ekki að koma í veg fyrir samstarf og ef til vill fremur stuðla að því að svæðisbundnir samningar séu gerðir þar sem aðstæður eru fyrir hendi. Auðvelt er að samþætta heimsóknir til eldri borgara í forvarnarskyni við þá félagslegu heimaþjónustu sem er á hendi sveitarfélaga. Slíkar reglubundnar árlegar heimsóknir geta jafnframt fallið vel að markmiðum um aukið vægi nærþjónustu og stuðning við sjálfstæða búsetu, sem er án efa stór þáttur í því að auka lífsgæði margra eldri borgara.

Umsagnir sveitarfélaga um tillöguna eru almennt jákvæðar og er það mat Sambands Íslenskra sveitarfélaga að eðlilegt sé að styðja samþykkt tillögunnar.

Rétt er að geta þess að Akureyrarkaupstaður hefur sinnt heilsuefandi heimsóknum til eldri borgara um nokkurt skeið en það sveitarfélag ber jafnframt ábyrgð á heilsugæslu á grundvelli þjónustusamnings við heilbrigðisráðuneytis (gildandi samningur er frá 29. desember 2007 og tekur til rekstrar Heilsugæslustöðvarinnar á Akureyri og stofnanarþjónustu fyrir aldraða).

Þetta verkefni felst í því, að íbúum 75 ára og eldri á svæði Heilsugæslustöðvarinnar á Akureyri, sem búa heima og njóta ekki heimahjúkrunar er boðið upp á heimsókn heilbrigðisstarfsmanns einu sinni til tvisvar á ári.



Þjónustan er samvinnuverkefni Heilsugæslustöðvarinnar á Akureyri og Búsetudeildar Akureyrarbæjar.

Árið sem einstaklingur verður 75 ára fær hann sendan kynningarbækling um heilsueflandi heimsóknir og síðar á árinu fær viðkomandi bréf með tilboði um heimsókn.

Í heilsueflandi heimsókn á Akureyri er lögð áhersla á að hvetja og styrkja til að viðhalda heilbrigði, færni og sjálfstæði sem lengst, stuðla að öryggiskennd og vellíðan á eigin heimili eins lengi og mögulegt er, veita upplýsingar um félagsstarf og þjónustu sem í boði er og veita ráðgjöf og meta í samráði við íbúa hvernig gengur að takast á við daglegt líf á sem bestan mögulegan hátt miðað við aðstæður hvers og eins.

Í umsögn Velferðarnefndar Árnesþings kemur fram að velferðarnefndin hefur í samstarfi við Heilbrigðisstofnun Suðurlands skipulagt heilsueflandi heimsóknir til allra sem náð hafa 80 ára aldri og njóta hvorki heimahjúkrunar né heimaþjónustu. Reynslan af þessu verkefni þykir góð og er það mat nefndarinnar að slíkt samstarf sé nauðsynlegt. Kostnaður skiptist jafnt niður á báða samstarfsaðila

Staða mála í Danmörku er nefnd í greinargerð með þingsályktunartillögunni og er sjálfsagt að hafa hliðsjón af faglegum þáttum í þjónustunni þar í landi þegar unnið er að gerð þjónustusamninga. Áréttað er hins vegar að hér á landi er málaflokkurinn á forræði ríkisins ólíkt Danmörku, þar sem stærstur hluti opinberrar þjónustu á sviði heilbrigðis- og velferðarmála er á sveitarstjórnarstiginu.

Að lokum skal undirstrikað að ef til álita kemur að fela sveitarfélögunum þetta verkefni verður að meta kostnað við verkefnið, tryggja fjármögnun og ganga frá formlegu samkomulagi um þjónustuna.

Virðingarfyllt

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Guðjón Bragason  
sviðsstjóri lögfræði- og velferðarsviðs